

PRESIDENT HO CHI MINH'S PHILOSOPHICAL THOUGHTS ON HUMAN BEINGS AND APPLICATIONS IN HUMAN DEVELOPMENT IN VIETNAM TODAY

Nguyen Tan Vinh Nam

Ho Chi Minh City College of Architecture and Construction; Email: nguyentanvinhnam@gmail.com

Received: 14/10/2024; Reviewed: 23/10/2024; Revised: 29/10/2024; Accepted: 03/01/2025; Released: 28/02/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/nctd/350>

This article explores President Ho Chi Minh's philosophical thoughts on human beings and how these thoughts can be applied to human development strategies in modern Vietnam. The main content includes Ho Chi Minh's view that people are the most valuable asset, the importance of education and training, moral and lifestyle training, along with comprehensive human development. Using Marx's dialectical materialism method, the author analyzes the contradictions and solutions in human development. The research results show that Ho Chi Minh's thoughts not only have profound theoretical value, at the same time providing practical guidance for building and developing human beings in the modern context. The article proposes measures such as investing in education, combining economic and social development, training ethics and creating a good living and working environment, in order to maximize the application of Ho Chi Minh's thoughts to the practice of human development in Vietnam.

Keywords: *President Ho Chi Minh's philosophical thoughts; Applications; Developing human beings; Vietnam.*

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là nhà lãnh đạo xuất sắc của cách mạng Việt Nam mà còn là một nhà tư tưởng, triết gia lớn, với những tư tưởng triết học sâu sắc và thực tiễn về con người. Tư tưởng của Người không dừng lại ở những lý luận trừu tượng mà thể hiện qua những chỉ dẫn cụ thể, thiết thực, hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện con người và xã hội. Một trong những luận điểm quan trọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh là “con người là vốn quý nhất”, thể hiện sự trân trọng và đánh giá cao vai trò của con người trong sự nghiệp cách mạng và xây dựng đất nước. Theo Người, để phát triển xã hội bền vững, cần phải đầu tư mạnh mẽ vào giáo dục và đào tạo, giúp con người trở thành những cá nhân có đủ năng lực, tri thức và đạo đức.

Giáo dục, trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, không chỉ đơn thuần là việc truyền thụ kiến thức mà còn là việc rèn luyện đạo đức, lối sống. Người luôn nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xây dựng những con người không chỉ giỏi về chuyên môn mà còn phải có đạo đức cách mạng, trung thực, kiên trì và trách nhiệm. Theo quan điểm này, sự phát triển của con người cần bao hàm cả trí tuệ lẫn phẩm chất đạo đức để có thể đóng góp hiệu quả vào sự nghiệp phát triển đất nước.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đề cao việc phát triển con người toàn diện, bao gồm cả về thể chất, tinh thần và văn hóa. Người cho rằng, một xã hội phát triển phải dựa trên nền tảng của những con người có trí tuệ, sức khỏe, và đạo đức tốt. Tư tưởng này không chỉ có ý nghĩa trong giai đoạn đấu tranh giành độc lập mà còn mang giá trị lớn trong công cuộc phát triển xã hội hiện đại. Nó nhấn mạnh rằng sự phát

triển bền vững cần gắn liền với việc phát huy hết tiềm năng con người, đảm bảo mọi người đều có cơ hội học tập, rèn luyện và phát triển bản thân.

Việc vận dụng tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào chiến lược phát triển con người ở Việt Nam hiện nay đòi hỏi sự chú trọng đặc biệt vào giáo dục toàn diện, xây dựng các chương trình đào tạo không chỉ tập trung vào tri thức mà còn vào kỹ năng mềm và phẩm chất đạo đức. Đặc biệt, trong bối cảnh hội nhập quốc tế, việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc và phát huy những giá trị đạo đức truyền thống là vô cùng cần thiết. Từ những tư tưởng lớn của Người, chiến lược phát triển con người Việt Nam cần tạo điều kiện để mỗi cá nhân phát huy tốt nhất tiềm năng của mình, góp phần xây dựng một xã hội phát triển, công bằng và văn minh.

2. Tổng quan nghiên cứu

Nhiều nghiên cứu đã được thực hiện về tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong đó có những công trình quan trọng, như: *Thực hiện tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về “Trung với nước, hiếu với dân” trong rèn luyện đạo đức người cán bộ, đảng viên* (Hằng, 2022); *Di huấn Chủ tịch Hồ Chí Minh về “cần kiệm liêm chính, chí công vô tư”* (Mai, 2019); *Tìm hiểu tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng* (Thoa, 2022); *Đạo đức và đạo đức cách mạng nhìn nhận từ quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh* (Tuấn, 2024);... Nhìn chung, các nghiên cứu trên là nguồn tài liệu có giá trị để tác giả kế thừa, tuy nhiên các nghiên cứu này chưa tập trung sâu vào việc vận dụng tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về con người trong phát triển con người ở Việt Nam hiện nay. Đây chính là khoảng trống mà bài viết này sẽ tập trung khai thác, để hoàn thiện,

làm rõ vấn đề nghiên cứu của tác giả.

3. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu trong bài viết này dựa trên phép biện chứng duy vật của Mác, bao gồm việc phân tích các mâu thuẫn nội tại trong xã hội và con người và cách giải quyết các mâu thuẫn này để thúc đẩy sự phát triển. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vận dụng phép biện chứng duy vật của Mác vào thực tiễn cách mạng Việt Nam, đặc biệt là trong việc phát triển con người. Người luôn nhấn mạnh rằng con người phải không ngừng học hỏi, tự rèn luyện và hoàn thiện bản thân để thích ứng với sự thay đổi của xã hội. Phương pháp nghiên cứu này không chỉ giúp làm rõ tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về con người, đồng thời còn cung cấp cơ sở lý luận cho việc áp dụng tư tưởng này vào thực tiễn phát triển con người ở Việt Nam ngày nay.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Con người là vốn quý nhất

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi con người là yếu tố trung tâm và quý giá nhất trong mọi công cuộc cách mạng và xây dựng đất nước. Tư tưởng của Người về con người không chỉ xuất phát từ sự hiểu biết sâu sắc về lịch sử và xã hội, mà còn thể hiện trong tâm nhìn chiến lược về vai trò của con người trong sự nghiệp phát triển đất nước. Trong các bài viết và bài phát biểu của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhiều lần nhấn mạnh rằng con người là nguồn lực quan trọng nhất, quyết định sự thành bại của mọi công việc. Một câu nói nổi tiếng của Người là: “Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần có những con người xã hội chủ nghĩa”. Tư tưởng này phản ánh rõ ràng quan điểm rằng con người không chỉ là mục tiêu mà còn là động lực chính trong quá trình phát triển xã hội.

Trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, sự phát triển con người toàn diện phải bao gồm cả rèn luyện đạo đức và bồi dưỡng tri thức. Người nhận định rằng một xã hội chỉ có thể tiến bộ khi con người được giáo dục đầy đủ cả về trí tuệ lẫn phẩm chất đạo đức. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “Có tài mà không có đức là người vô dụng, có đức mà không có tài làm việc gì cũng khó”. Câu nói này khẳng định rằng sự cân bằng giữa đức và tài là cần thiết, là sự hội tụ của năng lực và phẩm chất để tạo nên những con người có ích cho xã hội. Theo quan điểm của Người, một cá nhân không chỉ cần có kiến thức và kỹ năng để hoàn thành nhiệm vụ mà còn cần có đạo đức vững vàng để sử dụng những kỹ năng và kiến thức đó phục vụ cho lợi ích chung, góp phần xây dựng xã hội công bằng, dân chủ và văn minh.

Đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, giáo dục và đào tạo là nền tảng để phát triển con người. Người cho rằng giáo dục phải được định hướng không chỉ để trang bị kiến thức mà còn để rèn luyện con người có phẩm chất đạo đức, tinh thần yêu nước và ý thức cộng đồng. Quan điểm này nhấn mạnh rằng một hệ thống giáo dục tiên tiến phải đào tạo ra những con người không chỉ thông thạo về chuyên môn mà còn

có lối sống lành mạnh, sẵn sàng cống hiến cho đất nước. Để đạt được mục tiêu này, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn kêu gọi cải tiến giáo dục, kết hợp giữa học và hành, lý thuyết và thực tiễn, nhằm trang bị cho học sinh, sinh viên không chỉ kiến thức mà còn cả khả năng giải quyết vấn đề và sáng tạo.

Ngoài việc nhấn mạnh vai trò của giáo dục, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chú trọng việc xây dựng lối sống và tư tưởng tích cực. Người cho rằng việc rèn luyện đạo đức cá nhân là nền tảng để xây dựng một xã hội tốt đẹp. Theo Người, mỗi cá nhân phải tự rèn luyện tính tự giác, tinh thần trách nhiệm và lòng trung thực. Đồng thời, Người cũng khuyến khích việc xây dựng mối quan hệ đoàn kết giữa con người với nhau, vì chỉ khi có tinh thần đoàn kết và hợp tác, xã hội mới có thể phát triển bền vững.

Tư tưởng “con người là vốn quý nhất” của Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn còn nguyên giá trị trong thời kỳ hiện đại. Nó đặt ra yêu cầu rằng mọi chính sách phát triển của nhà nước phải lấy con người làm trung tâm, từ đó hướng tới việc xây dựng một xã hội trong đó mỗi người dân đều có cơ hội phát triển đầy đủ năng lực và phẩm chất của mình. Những tư tưởng này là kim chỉ nam cho các chiến lược phát triển con người ở Việt Nam, góp phần vào sự phát triển bền vững và toàn diện của đất nước trong thời đại hội nhập và đổi mới.

4.2. Giáo dục và đào tạo con người

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi giáo dục và đào tạo là biện pháp then chốt để phát triển con người, nhấn mạnh vai trò quyết định của chúng trong việc xây dựng một xã hội tiên tiến và phát triển bền vững. Với tầm nhìn sâu sắc và toàn diện, Người đã đề ra nhiều chủ trương và chính sách nhằm nâng cao dân trí và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, phục vụ công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong tác phẩm “Di chúc” – một tài liệu chứa đựng những tư tưởng và chỉ dẫn quan trọng, Người căn dặn: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Lời căn dặn này không chỉ là tâm huyết của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà còn trở thành nền tảng cho chính sách giáo dục và đào tạo của Đảng và Nhà nước Việt Nam, tạo nên định hướng dài hạn cho sự phát triển nguồn nhân lực đất nước.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận thức sâu sắc rằng để một quốc gia phát triển, yếu tố con người phải được đặt lên hàng đầu. Người luôn khẳng định rằng giáo dục không chỉ là nhiệm vụ riêng của nhà trường mà còn là trách nhiệm chung của toàn xã hội. Quan điểm của Người về giáo dục rất toàn diện và bao hàm nhiều khía cạnh, từ việc đảm bảo cơ hội học tập cho mọi người, đến việc phát triển cả phẩm chất đạo đức và năng lực của học sinh. Câu nói “Giáo dục là sự nghiệp của quần chúng” đã nhấn mạnh rõ ràng rằng giáo dục không thể tách rời khỏi sự tham gia và đóng góp của cộng đồng. Người cho rằng mọi thành phần trong xã hội, từ chính phủ đến các tổ chức xã hội và gia đình, đều cần chung tay tạo dựng môi trường học tập tốt, khuyến khích và hỗ

trợ lẫn nhau trong việc nâng cao tri thức và kỹ năng cho mọi người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng khẳng định rằng mục tiêu của giáo dục không chỉ dừng lại ở việc truyền thụ kiến thức mà còn phải góp phần rèn luyện nhân cách và đạo đức. Người cho rằng: “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại”. Từ quan điểm này, có thể thấy giáo dục theo Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ tạo ra những cá nhân có tri thức, mà còn những công dân có trách nhiệm với xã hội. Việc đào tạo con người theo hướng toàn diện này giúp xây dựng nên một xã hội không chỉ mạnh về vật chất mà còn vững chắc về tinh thần và giá trị đạo đức.

Để thực hiện tư tưởng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chủ trương mở rộng hệ thống giáo dục và thúc đẩy các chính sách giáo dục phổ cập, nhằm đảm bảo rằng mọi người đều có cơ hội tiếp cận tri thức. Người luôn nhấn mạnh rằng giáo dục phải phù hợp với nhu cầu thực tế của đất nước, giúp mỗi cá nhân phát triển toàn diện cả về trí tuệ và phẩm chất. Đồng thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng kêu gọi mọi người từ học sinh, sinh viên đến người lao động cần học tập không ngừng, coi việc học là một hành trình liên tục để thích ứng với sự phát triển của xã hội và công nghệ.

Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục không chỉ là lý thuyết mà đã trở thành kim chỉ nam cho nhiều chính sách giáo dục của Việt Nam sau này. Từ đó, Đảng và Nhà nước Việt Nam đã áp dụng các biện pháp nhằm mở rộng cơ hội học tập, cải thiện chất lượng giảng dạy và thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng vào quá trình giáo dục. Tinh thần “học để làm người” đã và đang lan tỏa, đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng một thế hệ trẻ năng động, sáng tạo và có đạo đức, đáp ứng nhu cầu phát triển của đất nước trong thời kỳ hội nhập và đổi mới.

Chính nhờ những tư tưởng tiên bộ và toàn diện này, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại di sản lớn lao, không chỉ trong việc xác định vai trò của giáo dục mà còn trong việc khẳng định sự cần thiết của sự đóng góp chung tay của toàn xã hội để phát triển con người toàn diện, góp phần tạo nên một Việt Nam ngày càng phồn thịnh và văn minh.

4.3. Rèn luyện đạo đức và lối sống

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đạo đức là yếu tố nền tảng của con người, đóng vai trò then chốt trong việc hình thành và phát triển nhân cách. Người từng khẳng định: “Đạo đức là cái gốc của người cách mạng”, nhấn mạnh rằng để trở thành một người cách mạng thực thụ, điều tiên quyết là phải có đạo đức. Trong các bài nói và bài viết của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành nhiều tâm huyết để nói về tầm quan trọng của việc rèn luyện đạo đức, không chỉ đối với cán bộ, đảng viên mà còn đối với toàn thể nhân dân. Người luôn yêu cầu mỗi người phải biết “trung với nước, hiếu với dân”, thực hiện các phẩm chất “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”

và sống “yêu thương con người, có tình có nghĩa”.

Chủ tịch Hồ Chí Minh không xem rèn luyện đạo đức là một hành động nhất thời hay chỉ diễn ra trong những thời điểm nhất định, mà đó là một quá trình liên tục, đòi hỏi sự kiên trì và bền bỉ. Người đã nhấn mạnh rằng rèn luyện đạo đức phải được thực hiện trong mọi khía cạnh của cuộc sống hàng ngày. Từ việc hoàn thành công việc, giao tiếp với người khác, đến hành vi ứng xử, tất cả đều phải dựa trên nền tảng đạo đức. Người đã từng nói: “Muốn rèn luyện đạo đức cách mạng, phải thực hành ngay trong công việc hàng ngày, trong quan hệ với mọi người, trong hành động của bản thân”. Đây không chỉ là lý thuyết mà là những chỉ dẫn cụ thể, thiết thực, giúp mỗi người xây dựng và hoàn thiện phẩm chất đạo đức của mình.

Người cho rằng việc rèn luyện đạo đức phải gắn liền với hành động thực tế, không chỉ dừng lại ở lời nói. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khuyến khích cán bộ và nhân dân phải học hỏi và thực hiện các đức tính như cần cù, tiết kiệm, liêm khiết, và chính trực. Những đức tính này không chỉ góp phần vào việc hoàn thiện bản thân mỗi cá nhân mà còn là nền tảng cho một xã hội phát triển, công bằng và văn minh. Bằng cách khuyến khích mọi người sống “có tình có nghĩa” và luôn “yêu thương con người”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề cao tinh thần nhân ái và đoàn kết – những giá trị cốt lõi giúp xây dựng một cộng đồng vững mạnh và hòa hợp.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng nhấn mạnh rằng rèn luyện đạo đức không thể tách rời khỏi nhiệm vụ công việc. Người cho rằng, để trở thành người có đạo đức cách mạng, không chỉ cần nỗ lực trong học tập và làm việc mà còn cần sự tự giác và ý thức trách nhiệm cao. Các cán bộ, đảng viên được khuyến khích phải làm gương trong công việc, thực hiện đúng lời nói và hành động nhất quán. Đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, không có sự phân chia giữa công việc và việc rèn luyện đạo đức; hai điều này phải luôn đi đôi với nhau và bổ trợ lẫn nhau. Người khẳng định rằng chỉ khi cán bộ, đảng viên giữ vững đạo đức, họ mới có thể trở thành tấm gương sáng, tạo niềm tin và sự đoàn kết trong cộng đồng.

Không chỉ dừng lại ở việc rèn luyện cá nhân, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn kêu gọi xây dựng một môi trường xã hội mà trong đó, đạo đức và lối sống là yếu tố được coi trọng. Người mong muốn mỗi cá nhân đều góp phần xây dựng cộng đồng, lan tỏa tinh thần yêu thương, tôn trọng lẫn nhau. Điều này tạo nên một xã hội không chỉ phát triển về mặt vật chất mà còn giàu về mặt tinh thần. Sự gắn kết giữa đạo đức và trách nhiệm xã hội đã tạo nên sức mạnh tinh thần to lớn, giúp người dân Việt Nam vượt qua nhiều thử thách trong quá trình đấu tranh giành độc lập và xây dựng đất nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh coi rèn luyện đạo đức là một quá trình dài hơi, cần được thực hành hàng ngày, không ngừng nghỉ. Người đã để lại cho thế hệ sau những lời dạy về việc sống và hành động có đạo đức, với lòng yêu nước và tinh thần trách nhiệm cao. Những tư tưởng này không

chỉ là kim chỉ nam cho sự phát triển cá nhân mà còn là nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của xã hội Việt Nam hiện đại.

4.4. Phát triển con người toàn diện

Phát triển con người toàn diện là mục tiêu cao cả mà Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn hướng tới trong suốt sự nghiệp cách mạng của mình. Theo Người, phát triển con người toàn diện không chỉ là việc nâng cao một mặt cụ thể mà là sự kết hợp hài hòa giữa thể chất, tinh thần và trí tuệ. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: “Có sức khỏe là có tất cả”, điều này thể hiện tầm quan trọng của việc rèn luyện thể dục thể thao và chăm sóc sức khỏe. Người khuyến khích mọi người tham gia các hoạt động thể dục, thể thao hàng ngày như một phương pháp không chỉ để rèn luyện thể chất mà còn để giữ tinh thần minh mẫn, sẵn sàng cống hiến cho công việc và cuộc sống.

Cùng với việc rèn luyện thể chất, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao tầm quan trọng của phát triển trí tuệ. Người đã khẳng định: “Học, học nữa, học mãi”, một câu nói thể hiện tinh thần học tập không ngừng nghỉ. Chủ tịch Hồ Chí Minh coi tri thức là chìa khóa để mở ra cánh cửa tiến bộ và phát triển. Đối với Người, việc học không chỉ là thu nhận kiến thức trong trường lớp mà còn là quá trình tự học hỏi, nâng cao hiệu biết từ thực tiễn. Người luôn khuyến khích mọi người, từ trẻ nhỏ đến người lớn tuổi, cần phải không ngừng học tập để theo kịp thời đại, nâng cao năng lực bản thân và đóng góp tích cực vào sự phát triển của đất nước.

Bên cạnh phát triển thể chất và trí tuệ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt chú trọng đến việc xây dựng đời sống tinh thần và lối sống lành mạnh. Người luôn nhấn mạnh rằng một lối sống giản dị, khiêm tốn, và có tính cộng đồng cao là cần thiết để mỗi cá nhân hoàn thiện bản thân và đóng góp vào sự phát triển bền vững của xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyến khích mọi người sống hòa đồng, biết yêu thương và giúp đỡ lẫn nhau, coi đây là nền tảng cho sự gắn kết và phát triển cộng đồng. Người từng nói rằng: “Cái gì lợi cho dân, ta phải hết sức làm; cái gì hại đến dân, ta phải hết sức tránh”. Tư tưởng này phản ánh rõ tinh thần vì cộng đồng và sự cống hiến của cá nhân cho lợi ích chung.

Phát triển toàn diện theo Chủ tịch Hồ Chí Minh còn bao gồm việc rèn luyện đạo đức, xây dựng nhân cách đúng đắn. Người luôn khẳng định rằng sự phát triển không thể thiếu yếu tố đạo đức, bởi “có tài mà không có đức là người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó”. Do đó, việc rèn luyện đạo đức và lối sống là phần không thể thiếu trong sự phát triển toàn diện của con người. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, mỗi cá nhân cần phải tự giác rèn luyện phẩm chất tốt đẹp như trung thực, kiên trì, khiêm tốn và sẵn sàng cống hiến cho cộng đồng.

Những giá trị và tư tưởng này của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã và đang trở thành kim chỉ nam cho các chính sách phát triển con người của Việt Nam. Việc chú trọng đến thể chất, trí tuệ và tinh thần giúp mỗi cá nhân phát triển toàn diện, không chỉ để tự hoàn

thiện bản thân mà còn để góp phần vào sự phát triển xã hội. Sự kết hợp giữa phát triển thể chất mạnh khỏe, trí tuệ sắc bén và tinh thần lối sống lành mạnh tạo nên một con người toàn diện, từ đó xây dựng một cộng đồng xã hội bền vững và văn minh.

Chủ tịch Hồ Chí Minh tin rằng, khi mỗi cá nhân phát triển toàn diện, cả dân tộc sẽ có một nền tảng vững chắc để phát triển. Tư tưởng của Người về phát triển con người không chỉ phù hợp trong thời kỳ kháng chiến và kiên thiết đất nước mà còn mang tính thời đại, phù hợp với yêu cầu phát triển xã hội hiện đại. Đây là di sản quý báu, thúc đẩy mỗi người dân Việt Nam hướng tới một cuộc sống tốt đẹp hơn và đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước.

4.5. Vận dụng tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh vào phát triển con người ở Việt Nam hiện nay

Đầu tư vào giáo dục và đào tạo là chìa khóa để phát triển con người toàn diện. Nhà nước cần tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục, đảm bảo mọi người đều được tiếp cận với giáo dục chất lượng cao. Điều này bao gồm cả giáo dục phổ thông, giáo dục đại học và đào tạo nghề. Đặc biệt, cần chú trọng giáo dục đạo đức, kỹ năng sống và trách nhiệm xã hội cho học sinh, sinh viên. Chỉ khi đó, chúng ta mới có thể đào tạo ra những thế hệ công dân không chỉ có tri thức mà còn có đạo đức, sẵn sàng cống hiến cho sự phát triển của đất nước. Hơn nữa, cần đầu tư vào cơ sở vật chất, nâng cao chất lượng giảng dạy và đào tạo đội ngũ giáo viên, từ đó tạo điều kiện tốt nhất cho việc học tập và phát triển của học sinh, sinh viên.

Phát triển con người không thể tách rời phát triển kinh tế và xã hội. Nhà nước cần có các chính sách kinh tế phù hợp để tạo ra việc làm, nâng cao thu nhập và cải thiện đời sống của người dân. Đồng thời, cần chú trọng đến việc phát triển các dịch vụ xã hội như y tế, nhà ở, bảo hiểm xã hội để đảm bảo mọi người đều được hưởng các điều kiện sống cơ bản. Điều này không chỉ giúp nâng cao chất lượng cuộc sống mà còn tạo điều kiện cho mỗi cá nhân phát triển toàn diện. Bên cạnh đó, cần có các chính sách hỗ trợ người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, tạo cơ hội cho họ vươn lên trong cuộc sống và đóng góp vào sự phát triển chung của xã hội.

Rèn luyện đạo đức và lối sống là yếu tố quan trọng để phát triển con người toàn diện. Cần có các chương trình giáo dục, tuyên truyền về đạo đức, lối sống lành mạnh trong cộng đồng. Đặc biệt, cần chú trọng đến việc giáo dục đạo đức cho thế hệ trẻ, giúp họ hình thành những phẩm chất tốt đẹp, sống có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội. Các hoạt động ngoại khóa, tình nguyện, giáo dục kỹ năng sống cũng nên được khuyến khích để giúp thanh thiếu niên rèn luyện bản thân, phát triển tinh đoàn kết và ý thức cộng đồng. Việc rèn luyện đạo đức không chỉ dừng lại ở lý thuyết mà cần phải được thực hiện thông qua các hoạt động thực tiễn, giúp mỗi cá nhân nhận thức rõ hơn về vai trò và trách nhiệm của mình đối với xã hội.

Môi trường sống và làm việc ảnh hưởng lớn đến sự phát triển của mỗi cá nhân. Cần tạo ra môi trường làm việc thân thiện, công bằng, khuyến khích sáng tạo và phát triển. Đồng thời, cần có các chính sách hỗ trợ người lao động, bảo vệ quyền lợi của họ, đảm bảo họ được sống và làm việc trong điều kiện tốt nhất. Các doanh nghiệp, tổ chức cần chú trọng đến việc xây dựng văn hóa doanh nghiệp, khuyến khích sự gắn kết và phát triển của nhân viên. Ngoài ra, cần chú trọng đến việc cải thiện cơ sở hạ tầng, bảo vệ môi trường, tạo ra không gian sống xanh, sạch, đẹp để mọi người có thể yên tâm sinh sống và làm việc. Một môi trường sống và làm việc tốt sẽ giúp mọi người phát huy tối đa khả năng của mình, đóng góp vào sự phát triển bền vững của đất nước.

5. Thảo luận

Đầu tư vào giáo dục và đào tạo là nền tảng phát triển con người toàn diện, đòi hỏi không chỉ nâng cao chất lượng giảng dạy mà còn phải đảm bảo tiếp cận giáo dục cho mọi tầng lớp. Phát triển kinh tế cần gắn liền với phát triển xã hội, tạo ra nhiều cơ

hội việc làm và cải thiện dịch vụ xã hội như y tế, nhà ở. Rèn luyện đạo đức và lối sống là yếu tố cốt lõi, cần chú trọng giáo dục đức từ gia đình, nhà trường đến xã hội. Tạo môi trường sống và làm việc tốt là yếu tố quyết định, với cơ sở hạ tầng hiện đại và văn hóa doanh nghiệp thân thiện, giúp mỗi cá nhân phát huy tối đa năng lực. Việc vận dụng tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ giúp phát triển con người mà còn thúc đẩy xã hội phát triển bền vững và toàn diện.

6. Kết luận

Tư tưởng triết học của Chủ tịch Hồ Chí Minh về con người là một nguồn tài nguyên quý báu cho sự phát triển con người ở Việt Nam hiện nay. Những quan điểm của Người về giá trị con người, tầm quan trọng của giáo dục và đạo đức, cũng như sự kết hợp giữa phát triển kinh tế và xã hội, đều có thể được áp dụng để xây dựng một xã hội phát triển toàn diện và bền vững. Để làm được điều này, cần có sự nỗ lực và cam kết từ tất cả các cấp, các ngành và toàn thể nhân dân.

Tài liệu tham khảo

- Hồ Chí Minh. (2000). *Toàn tập* (tập 5, tập 9, tập 10, tập 12). Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập* (tập 12, tập 13). Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập* (tập 1, tập 4, tập 6, tập 7, tập 14, tập 15). Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- Hàng, P. T. (2022). Thực hiện tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về “Trung với nước, hiếu với dân” trong rèn luyện đạo đức người cán bộ, đảng viên. *Tạp chí điện tử Lý luận chính trị*.

- Mai, V. T. T. (2019). Di huấn Chủ tịch Hồ Chí Minh về “cần kiệm liêm chính, chí công vô tư”. *Tạp chí Tuyên giáo*, ngày 5/8.
- Thoa, N. T. B. (2022). Tìm hiểu tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng. Trang thông tin điện tử của Trường Chính trị tỉnh Bình Phước, ngày 16/11.
- Tuấn, H. A. (2024). Đạo đức và đạo đức cách mạng nhìn nhận từ quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Trang tin điện tử Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, ngày 11/3.

TƯ TƯỞNG TRIẾT HỌC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ CON NGƯỜI VÀ VẬN DỤNG TRONG PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI Ở VIỆT NAM NGÀY NAY

Nguyễn Tấn Vĩnh Nam

Trường Cao đẳng Kiến trúc - Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh; Email: nguyentanvinhnam@gmail.com

Nhận bài: 14/10/2024; Phản biện: 23/10/2024; Tác giả sửa: 29/10/2024; Duyệt đăng: 03/01/2025; Phát hành: 28/02/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/350>

Bài viết này khám phá tư tưởng triết học của Chủ tịch Hồ Chí Minh về con người và cách áp dụng những tư tưởng này vào chiến lược phát triển con người ở Việt Nam hiện đại. Nội dung chính bao gồm quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh rằng con người là vốn quý nhất, tầm quan trọng của giáo dục và đào tạo, rèn luyện đạo đức và lối sống, cùng với sự phát triển con người toàn diện. Sử dụng phương pháp biện chứng duy vật của Mác, tác giả phân tích những mâu thuẫn và giải pháp trong việc phát triển con người. Kết quả nghiên cứu cho thấy những tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ mang giá trị lý luận sâu sắc, đồng thời đưa ra những chỉ dẫn thiết thực cho việc xây dựng và phát triển con người trong bối cảnh hiện đại. Bài viết đề xuất các biện pháp như đầu tư vào giáo dục, kết hợp phát triển kinh tế với xã hội, rèn luyện đạo đức và tạo môi trường sống và làm việc tốt, nhằm vận dụng tối đa tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào thực tiễn phát triển con người ở Việt Nam.

Từ khóa: Tư tưởng triết học của Chủ tịch Hồ Chí Minh; Vận dụng; Phát triển con người; Việt Nam.